

2017 YILI KURUMSAL YÖNETİM UYUM RAPORU

GÜBRE FABRİKALARI TÜRK A. Ş.
MERDİVENKÖY MAHALLESİ, BORA SOKAK, NO:1, 34732 KADIKÖY/İSTANBUL

T: (+90 216) 468 50 50

F: (+90 216) 407 10 11

E: ir@gubretas.com.tr

KURUMSAL YÖNETİM İLKELERİ UYUM RAPORU	2
A. BÖLÜM I - KURUMSAL YÖNETİM İLKELERİNE UYUM BEYANI	2
B. BÖLÜM II - PAY SAHİPLERİ	2
2.1. Yatırımcı İlişkileri Bölümü	2
2.2. Pay Sahiplerinin Bilgi Edinme Haklarının Kullanımı	5
2.3. Genel Kurul Bilgileri	6
2.4. Oy Hakları ve Azlık Hakları	7
2.5. Kâr Payı Hakkı	7
2.6. Payların Devri	7
C. BÖLÜM III - KAMUYU AYDINLATMA VE ŞEFFAFLIK.....	8
3.1. Kurumsal İnternet Sitesi ve İçeriği	8
3.2. Faaliyet Raporu	9
D. BÖLÜM IV - MENFAAT SAHİPLERİ	9
4.1. Menfaat Sahiplerinin Bilgilendirilmesi	9
4.2. Menfaat Sahiplerinin Yönetime Katılımı	10
4.3. İnsan Kaynakları Politikası	10
4.4. Etik Kurallar ve Sosyal Sorumluluk	11
E. BÖLÜM V - YÖNETİM KURULU	14
5.1. Yönetim Kurulunun Yapısı ve Oluşumu	14
5.2. Yönetim Kurulunun Faaliyet Esasları.....	21
5.3. Yönetim Kurulu Toplantılarının Şekli	21
5.4. Yönetim Kurulu Bünyesinde Oluşturulan Komitelerin Sayı, Yapı ve Bağımsızlığı.....	22
5.5. Risk Yönetimi ve İç Kontrol Mekanizması.....	26
5.6. Şirketin Stratejik Hedefleri	26
5.7. Yönetim Kuruluna Sağlanan Mali Haklar	27

KURUMSAL YÖNETİM İLKELERİ UYUM RAPORU

A. BÖLÜM I - KURUMSAL YÖNETİM İLKELERİNE UYUM BEYANI

Gübre Fabrikaları T.A.Ş. (Gübretas) olarak şirketimiz, Sermaye Piyasası Kurulu tarafından yayımlanan Kurumsal Yönetim Tebliği'nde yer alan ilkelere bağlı olarak faaliyetlerini sürdürmektedir. Gübretas, şirketlerin sürdürülebilir bir büyümeye sahip olmasının en temel kurallarından birinin kurumsal yönetim uygulamaları olduğuna inanmaktadır. Bu nedenle başta pay sahipleri olmak üzere çalışanları, müşterileri ve ilgili bütün taraflar ile arasındaki ilişkileri kurumsal yönetim anlayışının evrensel unsurları olan hesap verebilirlik, eşitlik, şeffaflık ve sorumluluk anlayışıyla etkin bir yönetim ve denetim çerçevesinde yürütmektedir. **Şirketimiz, Tebliğ'in 4.5.2 maddesine uyum sağlamak amacı ile en kısa sürede yönetim kurulu bünyesinde oluşturulan komitelerin çalışma ve usul ve esaslarını belirleyerek kamuoyu ile paylaşacaktır.** Bu husus haricinde, Kurumsal Yönetim Tebliği'nin 11. maddesi gereğince Yatırımcı İlişkileri Bölümü tarafından yapılması gereken başlıca görevler büyük bir titizlikle yerine getirilmiştir.

Kurumsal Yönetim İlkeleri gereğince uygulanması zorunlu olmayan ilkeler ile ilgili henüz uyum sağlanamayan hususlar uyum raporunun ilgili kısımlarında açıklanmıştır. Şirketimizde tam olarak uyum sağlanamayan ihtiyari ilkeler dolayısıyla meydana gelen çıkar çatışması bulunmamaktadır. Söz konusu ilkelere uyum kapsamında şirketimizdeki çalışmalar devam etmekte olup ilgili hususlarda dönem içerisinde önemli bir değişiklik olması durumunda yapılan değişikliklere ve uyum çalışmalarına ara dönem faaliyet raporlarında yer verilecektir.

B. BÖLÜM II - PAY SAHİPLERİ

2.1. Yatırımcı İlişkileri Bölümü

Şirketimizde yatırımcı ilişkileri faaliyetlerini, Finans Genel Müdür Yardımcılığı'na bağlı olan Yatırımcı ve İştirak İlişkileri Müdürlüğü yürütmektedir. Yatırımcı ve İştirak İlişkileri Müdürlüğü, Sermaye Piyasası Kurulu'na, Borsa İstanbul A.Ş., Merkezi Kayıt Kuruluşu A.Ş. ve ilgili diğer denetleyici ve düzenleyici kurumlara karşı Şirketin sorumluluklarını üstlenmiş olup II-17.1 sayılı Kurumsal Yönetim Tebliği çerçevesinde faaliyetlerini gerçekleştirmektedir. Bu doğrultuda müdürlüğümüzün 2017 faaliyet yılı içerisinde yürüttüğü başlıca faaliyetler aşağıdaki gibidir:

- Kurumsal yönetim ve kamuyu aydınlatma ile ilgili her türlü husus da dâhil olmak üzere sermaye piyasası mevzuatından kaynaklanan yükümlülüklerin yerine getirilmesinin gözetilmesi ve izlenmesi,

- Pay sahiplerimizin şirketimize telefon, e-posta, dilekçe vb. yollarla ilettikleri bilgi taleplerinin yanıtlanması,
- Şirketimiz ile pay sahiplerimiz arasında yapılan yazışmalar ile diğer bilgi ve belgelere ilişkin kayıtların sağlıklı, güvenli ve güncel olarak tutulmasının sağlanması,
- Genel kurul toplantısı ile ilgili olarak pay sahiplerimizin bilgi ve incelemesine sunulması gereken dokümanların hazırlanması ve genel kurul toplantısının ilgili mevzuata, esas sözleşmeye ve diğer ortaklık içi düzenlemelere uygun olarak yapılmasını sağlayacak tedbirlerin alınması,
- Şirketimizin üçer aylık dönemlerde hazırlamış olduğu finansal raporların sermaye piyasası mevzuatına uygun olarak hazırlanmasının gözetilmesi ve öngörülen yasal süreler içinde kamuoyuna duyurulmasının sağlanması,
- Yatırımcı İlişkileri Bölümü'nün çalışmaları ile ilgili üst yönetime haftalık; yönetim kuruluna ise altı aylık dönemlerle rapor sunulması,
- Mevcut ve potansiyel yatırımcıların düzenli olarak şirket faaliyetleri, finansal durumu ve stratejilerine yönelik doğru ve eksiksiz şekilde bilgilendirilmesi,
- Şirketimizle ilgili araştırma gerçekleştiren yurtiçi ve yurtdışı yatırım ve portföy firmalarının sözlü ve yazılı bilgi taleplerinin karşılanması ve gerçekleştirilen yatırımcı konferansı ve roadshowlara katılım sağlamak suretiyle şirketimizin en iyi şekilde tanıtılması,
- Yatırımcılara yönelik "Yatırımcı Sunumu'nun hazırlanması,
- İçsel bilgilere erişimi olanlar listesinin güncelliğinin sağlanması; içsel bilgilere erişimi olanlar listesinde yer alan kişilerin, özel durumların, finansal ve operasyonel sonuçların kamuya açıklanmasına kadar, içsel bilgilerin korunması ve gizlilik kurallarına uymalarının sağlanması amacıyla bilgilendirilmesi,
- Kurumsal internet sitemizin Yatırımcı İlişkileri ile ilgili bölümünün düzenli olarak güncellenerek pay sahiplerinin doğru ve eksiksiz bilgiye ulaşmasının sağlanması,
- Yatırımcı Tazmin Merkezi'ne (YTM) intikal eden sermaye piyasası araçlarının yeniden geçerli hale gelmesini takiben hak sahiplerinin haklarının tazmini konusunda yapılacak işlemlerin yürütülmesi,
- Üniversite ve araştırma firmalarının çalışmaları doğrultusunda şirketimizin katılımının talep edildiği anket çalışmalarından katılım sağlanması uygun bulunanlara iştirak

edilmesi ve ticari sır niteliği taşıyabilecek bilgiler paylaşılmamak suretiyle ilgili akademik çalışmalara katkı sağlanması,

- Sermaye Piyasası Kurulu, Borsa İstanbul A.Ş. ve Merkezi Kayıt Kuruluşu A.Ş. gibi kuruluşların şirketimizden talep etmiş olduğu bilgi ve dokümanların hazırlanması ve istenilen süreler içerisinde ilgili kurumlara iletilmesinin sağlanması.

2017 yılı içerisinde yatırımcılara şirket faaliyetleri hakkında detaylı bilgi aktarmak amacıyla aracı kurumlar, fon yöneticileri ve yatırımcılarımız ile **22 adet toplantı** yapılmış; yurtdışında **1 adet yatırımcı konferansına** iştirak edilmiştir. Ayrıca telefon ve elektronik posta vasıtasıyla gelen yaklaşık **260 adet yatırımcı bilgi talebi** gizli ve ticari sır niteliğindeki bilgiler hariç olmak üzere ve bilgi eşitsizliğine yol açmayacak şekilde cevaplandırılarak yatırımcılarımız bilgilendirilmiştir.

Yatırımcı ve İştirak İlişkileri Müdürlüğü 2017 yılı içerisinde yürüttüğü faaliyetleri hakkında **2 adet Yatırımcı İlişkileri Faaliyet Raporu** hazırlamış olup mezkûr raporlar 06.07.2017 ve 29.01.2018 tarihlerinde Yönetim Kurulumuzun bilgilerine sunulmuştur.

Şirketimizde görev alan bölüm yöneticisi ve bu bölümde görev alan personelin iletişim bilgileri aşağıdaki gibidir:

Finans Genel Müdür Yardımcısı

Ali Yekta SUNAR

Tel: +90 216 468 50 30

Faks: +90 216 407 10 13

E-Posta: aysunar@gubretas.com.tr

Yatırımcı ve İştirak İlişkileri Müdürü

Gökhan GÜMÜŞ

Tel: +90 216 468 51 71

Faks: +90 216 407 10 13

E-Posta: ggumus@gubretas.com.tr

Lisans Bilgileri: Sermaye Piyasası Faaliyetleri Düzey 3 Lisansı / **206801**

Kurumsal Yönetim Derecelendirme Lisansı / **701190**

Kredi Derecelendirme Lisansı / **603142**

Türev Araçlar Lisansı / **304195**

Yatırımcı ve İştirak İlişkileri Uzmanı

Kadir BUDAK

Tel: +90 216 468 51 73

Faks: +90 216 407 10 13

E-Posta: kbudak@gubretas.com.tr

Lisans Bilgileri: Sermaye Piyasası Faaliyetleri Düzey 3 Lisansı / **207182**

Kurumsal Yönetim Derecelendirme Lisansı / **702254**

Kredi Derecelendirme Lisansı / **602763**

Türev Araçlar Lisansı / **307785**

2.2. Pay Sahiplerinin Bilgi Edinme Haklarının Kullanımı

Dönem içinde ticari sır niteliğinde olmayan ve kamuya açıklanmamış bilgiler hariç olmak üzere pay sahiplerimizden gelen soruların tamamı yanıtlanmıştır.

Pay sahiplerinin bilgi edinme haklarının kullanımını doğrultusunda Kamuyu Aydınlatma Platformu'nda (www.kap.gov.tr), Şirketimiz kurumsal internet adresinde (www.gubretas.com.tr) ve Merkezi Kayıt Kuruluşu A.Ş. e-Şirket Portalı'nda duyurular yapılmaktadır. Kurumsal internet sitemizde Türkçe ve İngilizce olarak hem güncel hem de geçmişe dönük pay sahiplerini ilgilendiren kapsamlı bilgi ve istatistiklere ulaşmak mümkündür. Pay sahiplerimiz ayrıca Yatırımcı İlişkileri Bölümü'nün ir@gubretas.com.tr adlı e-posta adresine görüş ve taleplerini iletebilmekte ve ilgili bölümümüz tarafından merak ettikleri hususlarla ilgili bilgilendirilmektedirler.

Esas Sözleşmemizin Denetleme başlıklı 17. maddesinde özel denetçi atanması ilişkin "Şirketin finansal raporlama ve bağımsız denetimi ile denetleme hususuna dair konularda Sermaye Piyasası Mevzuatı ve TTK'nın ilgili yasal düzenlemeleri başta olmak üzere konuya dair tüm mevzuat hükümleri geçerlidir." ifadesi yer almakta olup bu madde çerçevesinde her pay sahibinin özel denetim isteme hakkı gözetilecektir. Genel Kurulumuzda, bu konuda pay sahiplerimizden herhangi bir talep iletilmemiştir.

2.3. Genel Kurul Bilgileri

Şirketimizin Genel Kurulları, Türk Ticaret Kanunu ve Sermaye Piyasası Kanunu hükümleri çerçevesinde yapılır.

2016 yılı hesap dönemine ait 65. Olağan Genel Kurul Toplantısı 11 Mayıs 2017 Perşembe günü saat 10.00'da İstanbul, Kadıköy, Nida Kule Göztepe İş Merkezi, Merdivenköy Mahallesi, Bora Sokak No: 1 Kat: B1 adresindeki toplantı salonunda Şirketimizin toplam 334.000.000,00 ₺ sermayesinin yaklaşık %80,7'sinin katılımıyla 28 Ağustos 2012 tarih ve 28395 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Anonim Şirketlerde Elektronik Ortamda Yapılacak Genel Kurullara İlişkin Yönetmelik" ve 29 Ağustos 2012 tarih ve 28396 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan "Anonim Şirketlerin Genel Kurullarında Uygulanacak Elektronik Genel Kurul Sistemi Hakkında Tebliğ"e uygun olarak fiziki ortam ile eşzamanlı olarak elektronik ortamda da gerçekleştirilmiştir.

Toplantıya menfaat sahiplerinden de katılım olmuştur.

Toplantıya ait davet 29 Mart 2017 tarihinde Kamuyu Aydınlatma Platformu'nun www.kap.gov.tr adresinde, Merkezi Kayıt Kuruluşu A.Ş.'nin Elektronik Genel Kurul Sistemi'nde ve Gübre Fabrikaları T.A.Ş.'nin www.gubretas.com.tr adresinde ve ayrıca Türkiye Ticaret Sicil Gazetesi'nin 6 Nisan 2017 tarih ve 9300 sayılı nüshasında ilan edilmek suretiyle süresi içerisinde yapılmıştır.

Genel Kurul ilan ve toplantı günleri hariç olmak üzere Genel Kurul toplantı tarihinden 58 gün önce yönetim kurulunun yıllık faaliyet raporu, konsolide finansal tablolar ve denetçi raporları; 42 gün önce ise yönetim kurulu üye aday bilgilerinin de olduğu Genel Kurul Bilgilendirme dökümanı ve yönetim kurulunun kâr dağıtım önerisi www.kap.gov.tr ve www.gubretas.com.tr adresinde ilan edilmiş ve yukarıda ifade edilen tüm dokümanlar şirketimiz merkezinde hazır bulundurulmuştur.

Genel Kurul'da gündem maddeleri görüşülürken, ilgili gündem maddesi oylamaya sunulmadan önce pay sahiplerine bu madde hakkında söyleyecekleri birşey olup olmadığı sorulmuştur. Ayrıca gündemin teklif ve temenniler maddesine geçildiğinde katılımcıların şirket hakkında sorduğu sorular Şirket yetkilileri tarafından cevaplandırılmış olup genel kurul toplantısında cevaplandırılmayan herhangi bir soru olmamıştır.

01.01.2016-31.12.2016 döneminde yapılan bağış ve yardımlar ile ilgili Genel Kurul'da ayrı bir gündem maddesi ile bilgi verilmiştir.

Genel Kurul tutanakları 24 Mayıs 2017 tarih ve 9332 sayılı Ticaret Sicil Gazetesi'nde yayınlanmış olup ayrıca şirketimizin www.gubretas.com.tr ve Kamuyu Aydınlatma Platformu'nun www.kap.gov.tr internet adresi ile Merkezi Kayıt Kuruluşu A.Ş.'nin Elektronik Genel Kurul Sistemi ve e-Şirket Portalı'nda pay sahiplerine açık olarak tutulmaktadır.

Yukarıdaki hususlara ek olarak yönetim kontrolünü elinde bulunduran pay sahiplerinin, Yönetim Kurulu üyelerinin, idari sorumluluğu bulunan yöneticilerinin ve bunların eş ve ikinci dereceye kadar kan ve sıhri hısımlarının; ortaklık veya bağlı ortaklıkları ile çıkar çatışmasına neden olabilecek önemli bir işlem yapması ve/veya ortaklığın veya bağlı ortaklıklarının işletme konusuna giren ticari iş türünden bir işlemi kendi veya başkası hesabına yapması ya da aynı tür ticari işlerle uğraşan bir başka ortaklığa sorumluluğu sınırsız ortak sıfatıyla girmesi durumlarından hiçbirisinin gerçekleşmediği hususunda Genel Kurul'a bilgi verilmiştir.

2.4. Oy Hakları ve Azlık Hakları

Şirketimizde oy hakkının kullanılmasını zorlaştırıcı uygulamalardan kaçınılmakta, tüm pay sahiplerine eşit, kolay ve uygun şekilde oy kullanımı imkânı sağlanmaktadır. Şirketimizde imtiyazlı hisse senedi olmadığından imtiyazlı oy hakkı bulunmamaktadır.

Esas sözleşmemize göre azlık hakları, TTK 411. maddede halka açık şirketler için öngörüldüğü şekilde "şirketin sermayesinin en az %5'ine sahip olan pay sahipleri"nce kullanılabilir. Azlık hissedarları yönetimde temsil edilmemektedir.

2.5. Kâr Payı Hakkı

Şirketimizin kâr dağıtım politikası, Türk Ticaret Kanunu, Sermaye Piyasası Kanunu, esas sözleşme hükümleri çerçevesinde oluşturularak 62. Olağan Genel Kurul'un onayına sunulmuştur. Şirketimizin "Kâr Dağıtım Politikası" kurumsal internet sitemizde Türkçe ve İngilizce olarak yatırımcılarımızın ve kamuoyunun bilgisine sunulmuştur. Şirketimiz 2017 yılı içerisinde kâr dağıtımını gerçekleştirmemiş olup şirketimizin kâra katılım konusunda imtiyazı bulunmamaktadır.

2.6. Payların Devri

Şirketimizin esas sözleşmesinde pay devrini kısıtlayan bir hüküm bulunmamaktadır.

C. BÖLÜM III - KAMUYU AYDINLATMA VE ŞEFFAFLIK

3.1. Kurumsal İnternet Sitesi ve İçeriği

Şirketimizin kurumsal internet sitesi www.gubretas.com.tr adresi olup sitemizde yer alan bilgiler Türkçe'nin yanında İngilizce olarak hazırlanmakta ve kamuoyunun bilgisine sunulmaktadır.

Şirketimizin kurumsal internet sitesinde ilgili mevzuat uyarınca açıklanması zorunlu bilgilerin yanı sıra Kurumsal Yönetim İlkeleri'nde belirtilen hususlara yer verilmekte olup bu doğrultuda;

- Ticaret Sicili Bilgileri
  - Son durum itibarıyla Ortaklık ve Yönetim Yapısı
  - Değişikliklerin yayınlandığı Türkiye Ticaret Sicili Gazeteleri'nin Tarih ve Sayısı ile Birlikte Ortaklık Esas Sözleşmesinin Son Hali
  - Kurumsal Yönetim İlkeleri Uyum Raporu
  - Özel Durum Açıklamaları
  - Periyodik Mali Tablo ve Raporlar
  - Yıllık Faaliyet Raporları
  - Genel Kurul Toplantılarının Gündemleri, Katılanlar Cetvelleri ve Toplantı Tutanaqları
  - Genel Kurul İç Yönergesi
  - Vekâleten Oy Kullanma Formu
  - Kâr Dağıtım Politikası ve Temettü Bilgisi
  - Bilgilendirme Politikası
  - Bağış ve Yardım Politikası
  - Ücretlendirme Politikası
  - Bilgi Toplumu Hizmetleri
  - Yatırımcı Sunumları
  - Hisse Senedi Bilgileri
  - Yönetim Kurulu Komiteleri
  - Kurumsal Sosyal Sorumluluk Çalışmaları
- yer almaktadır.

Yukarıda sayılan başlıklarla ilgili en az son 5 yıllık bilgilere kurumsal internet sitemizde yer verilmektedir.

Sermaye Piyasası Mevzuatı uyarınca kamuya açıklanması gereken, dipnotlar hariç finansal tablo bildirimlerimiz Türkçe'nin yanı sıra eş anlı olarak İngilizce olarak da Kamuyu Aydınlatma Platformu'nda duyurulmaktadır.

Kurumsal internet sitemizin yönetimine ilişkin esaslar şirketimizin Bilgilendirme Politikası'nın 5.6. no'lu maddesinde yer almaktadır.

3.2. Faaliyet Raporu

Şirketimizin 2016 yılı yönetim kurulu faaliyet raporu 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu, Gümrük ve Ticaret Bakanlığı'nın Şirketlerin Yıllık Faaliyet Raporunun Asgari İçeriğinin Belirlenmesi Hakkında Yönetmeliği, Sermaye Piyasası Kurulu'nun Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği ve Kurumsal Yönetim Tebliği dikkate alınarak ve kamuoyunun şirket faaliyetlerimiz hakkında tam ve doğru bilgiye ulaşmasını sağlayacak ayrıntıda hazırlamıştır. Şirketimizin faaliyet raporu Türkçe ve İngilizce olarak hem matbu hem de elektronik ortamda kamuoyunun bilgisine sunulmuştur.

D. BÖLÜM IV - MENFAAT SAHİPLERİ

4.1. Menfaat Sahiplerinin Bilgilendirilmesi

Gübretaş; faaliyetlerinde ilgisi bulunan kurum veya menfaat sahiplerinin, mevzuat ile düzenlenen veya henüz düzenlenmemiş haklarının garanti altına alınmasını sağlar. Menfaat sahiplerinin; şirket ile veya kendi aralarında oluşabilecek çıkar çatışmalarının en aza indirilmesi için dengeli yaklaşımlar içinde olunur ve bu hakları birbirinden bağımsız değerlendirilir.

Menfaat sahipleri; şirket ortakları/pay sahipleri, çalışanlar, alacaklılar, müşteriler, tedarikçiler, sendikalar, sivil toplum kuruluşları, devlet ve şirketle ortak iş yapmayı veya yatırım yapmayı düşünebilecek tasarruf sahiplerinden oluşur.

Menfaat sahiplerinin bilgilendirilmesinde Kamuyu Aydınlatma Platformu ve kurumsal internet sitemiz başta olmak üzere Bilgilendirme Politikamızın 5. maddesinde sayılan aşağıdaki kamuyu aydınlatma araçları da kullanılmaktadır:

- Yazılı, görsel, işitsel ve dijital medya vasıtasıyla yıl içerisinde önemli gelişmelere paralel olarak yapılan basın açıklamaları,
- Veri dağıtım kuruluşlarına yapılan açıklamalar,

- Pay sahipleri, yatırımcılar, analistler ve sermaye piyasası uzmanları ile yapılan toplantı, telekonferans veya birebir görüşmeler ve yatırımcı sunumu vb. bilgilendirme ve tanıtım dokümanları,
- Telefon, elektronik posta, telefaks vb. iletişim araçları vasıtasıyla yapılan iletişim yöntem ve araçları

Yönetim kurulu üyeleri ve yöneticiler, menfaat sahiplerini zarara uğratacak ve mal varlığının azalmasına yol açacak tasarruflardan kaçınırlar, menfaat sahipleri arasında tutarlı bir denge esasına göre işi yönetirler.

Kurumsal Yönetim İlkeleri'ne uyum kapsamında şirket çalışanlarının kendilerini ilgilendiren konularda bilgilendirilmesi ile ilgili hazırlanan yönetmelik, prosedür, talimatlar vb. çalışmaların yer aldığı "Gübretas Süreç Dokümanları" şirket çalışanları ile paylaşılmıştır.

Ayrıca kurumsal internet sitemizde müşterilerimizin taleplerini ve şikâyetlerini iletebileceği "Müşteri Şikayet Formu" yer almaktadır.

4.2. Menfaat Sahiplerinin Yönetime Katılımı

Daha etkili, verimli, kaliteli mal ve hizmet üretimi amacıyla, şirketimizle ilgili menfaat sahipleriyle fikir alışverişi ve toplantılar yapılmakta ve şirketin karar ve politikalarının oluşmasında menfaat sahiplerinin görüşleri dikkate alınmaktadır.

4.3. İnsan Kaynakları Politikası

İnsan kaynakları konusundaki beyanımız şu şekildedir:

"Çalışanlarımızı seçerken ve işe yerleştirirken etnik köken, dil, din, cinsiyet, renk veya siyasi düşünce ayrımı gözetmeyiz. Tek kriterimiz, Gübretas'ı, benimseyip "biz" duygusunu paylaşabilecek, sorumluluk alabilecek, iş ahlakı olan, idealist, titiz ve takım çalışmasına uygun, sürekli kendisini yenileyebilen ve geliştirebilen, analitik düşünceye sahip insanları bulmaktır.

Değerlendirmeyi; verimlilik, Gübretas ilke ve Prensiplerine uyum, kurum kültürünü paylaşma ve objektif başarı kriterlerine göre yaparız. Profesyonel yöntem ve tekniklerle, çalışanlarımızın bilgi, birikim ve donanım eksikliklerini tespit etmek suretiyle bunların giderilmesi için gerekli faaliyetleri uygularız.

Başarı gösteren çalışanlarımızın yatay ve dikey ilerlemelerini teşvik eder, onları maddi-manevi olarak ödüllendiririz.

Çalışanlarla ilgili alınacak kararlarda, çalışanlardan ve sendika temsilcilerinden görüş alışverişine önem veririz.

Çalışanlarımızın maddi ve manevi her türlü gereksinimlerini karşılamak suretiyle, görevlerini en üst düzeyde yerine getirebilecekleri fiziki ve sosyal ortamı hazırlarız.”

Gübretas'ta insan kaynakları politikamız beş temel ilkeye dayanmaktadır:

- Adalet
- Katılımcı Yönetim ve Şeffaflık
- Çalışma Koşullarında Sürekli İyileştirme
- Verimlilik Bazlı Ücretlendirme
- İnsan Haklarına Saygı

Ayrıca şirketimizde bütçe hedefleri ve şirket stratejileri doğrultusunda birim hedefleri düzenlenmektedir. Eğitim-gelişim faaliyetleri yapılan ihtiyaç analizlerine göre oluşturulan planlar dâhilinde yapılmaktadır.

Organizasyonel değişim ve gelişim çalışmaları kapsamında, değişen ve gelişen organizasyonumuzda faaliyetlerimize göre iş tanımları ve süreç revizeleri yapılmaktadır. Sürekli iyileştirme ve İş Sağlığı ve Güvenliği (İSG) çevre kalite sistemleri doğrultusunda organizasyonel gelişim çalışmaları temellendirilmektedir. Şirket çalışanlarımızdan ayrımcılık konusunda gelen herhangi bir şikâyet olmamıştır.

4.4. Etik Kurallar ve Sosyal Sorumluluk

A. Etik Kurallar

Şirketimizin faaliyetleri aşağıdaki etik kurallar çerçevesinde yürütülür:

- İnsana derin saygı ve önce insan anlayışı
- Müşteri odaklı düşünme ve çalışma
- Topluma karşı sorumluluk duygusu ve çevreye saygı
- Sürekli gelişim, akılcı ve sistematik çalışma
- Fikirlerin rahatlıkla konuşulduğu özgür ortama sahip olma
- Yönetimde eşitlik, şeffaflık, hesap verebilirlik ve sorumluluk anlayışı
- Yüksek ahlak değerlerini kurumsal kimliğimiz ile bütünleştirme
- Din, dil, ırk ve cinsiyet ayırt etmeksizin hizmet etme
- 'Güven' kelimesiyle anılan bir kurum ve kurum kültürü oluşturmak

B. Sosyal Sorumluluk

❖ Türkiye Toprak Verimliliği Haritası Projesi

GÜBRETAS'ın bilinçli tarımsal üretimde verimliliğin artırılmasında büyük rolü bulunan toprak analizinin önemini anlatmak ve bu amaçla tarım alanlarının verimlilik haritasını oluşturmak için bir sosyal sorumluluk projesi olarak 2005 yılında başlattığı bu proje, bütünüyle şirketin kendi imkânlarıyla gerçekleştirilmektedir.

GÜBRETAS'ın on yılı aşkın süredir yürüttüğü Türkiye Toprak Verimliliği Haritası Projesi'nin temel amaçları şunlardır:

- 1) Ülkemizin coğrafi bölgelere göre makro ve mikro besin elementi düzeyindeki verimlilik haritasını çıkartarak, tarımsal üretimin geleceği için bir veri tabanı oluşturmak ve bu alanda yapılacak çalışmalar için kaynak oluşturmak,
- 2) Başta Tarım Kredi Kooperatifleri ortakları olmak üzere tüm çiftçilerin bilinçli gübre kullanımını sağlamak ve numune alınan arazilerin gübre desenlerini çıkartmak,
- 3) Çiftçilerin arazisinde toprakla ilgili sorunlar varsa bunları not ederek, analiz sonucuna göre bu sorunların çözümünü rapor halinde bildirerek çiftçilere katkı sağlamak,
- 4) Elde edilen verilere göre GÜBRETAS'ın bitkiye ve bölgeye özel gübre formüllerini geliştirerek ar-ge çalışmalarına katkıda bulunmak,
- 5) GÜBRETAS'ın bu proje kapsamında yaptığı çalışmaların sonuçlarını, daha sonra Tarım Bakanlığı ve üniversitelerin bu alanda yaptıkları çalışmalarla birleştirerek, ülke tarım için büyük bir veri tabanı oluşumuna katkı sağlamak,
- 6) Bu proje ile birlikte en az 10 bin önder çiftçiyi; toprak analiz numunesi alma, gübre ve gübreleme teknikleri, bilinçli tarımsal üretim konularında uygulamalı olarak eğitmek

❖ GÜBRETAS Eğitim Bursu

Tarım sektöründe nitelikli insan gücünü desteklemek amacıyla 2007 yılından beri lisans düzeyindeki öğrenciler için verilen GÜBRETAS Eğitim Bursu'nun kapsamı 2017 yılından itibaren genişletilmiştir. Artık ziraat fakültelerinde lisansüstü eğitim gören belli sayıda tezli yüksek lisans ve doktora öğrencisi de bu yıldan itibaren burstan yararlanmaya başlamıştır.

Bu kapsamda Türkiye genelindeki toplam 35 ziraat fakültesinde lisans, yüksek lisans ve doktora eğitimi gören ihtiyaç sahibi çiftçi çocuklarına eğitim dönemi boyunca burs desteği sağlanmaktadır. Projenin başlangıcından bu yana 300'den fazla ziraat fakültesi öğrencisinin yararlandığı bu projede, hâlihazırda 430 öğrenciye burs verilmektedir.

❖ **Bilinçli Tarım Eğitimleri**

GÜBRETAS “bilinçli tarımsal üretimi yaygınlaştırarak topraklarımıza bereket katmak” misyonundan hareketle üreticilere yönelik eğitim faaliyetleri yürütmektedir. Türk üreticilerin dünya pazarlarında rekabet edebileceği yüksek verimli ve üstün kaliteli ürünler yetiştirmesi, başta gübre olmak üzere girdi maliyetlerini optimize ederek karlılığını artırması gibi amaçları olan eğitim faaliyetleri yıl boyunca sürdürülmektedir. Eğitim toplantılarında üreticiler, dengeli ve düzenli gübrelemenin temel ilkeleri, bitki besleme teknikleri ve toprak analizi gibi konularda bilgilendirilmektedir. Uzman ziraat mühendisleri arazi çalışmaları ve reçetelendirme faaliyetleriyle uygulamalı danışmanlık hizmeti de vermektedir. GÜBRETAS, tarımsal danışmanlık hizmetini Üretici Danışma Hattı, web ve mobil uygulamalar ile sosyal medya üzerinden de gerçekleştirmektedir.

❖ **Çiftçi Danışma Hattı**

GÜBRETAS, üreticilere canlı telefon bağlantısı ile danışmanlık hizmetini geliştirmiştir. Türkiye genelinde üreticiler, (0850) 811 50 50 numaralı telefon hattını arayarak, GÜBRETAS uzman ziraat mühendislerine bitki besleme ve tarımsal üretimle ilgili sorularını anında iletip ilgili mühendislerden cevap alabilmektedir. Böylece üreticiler tarladan, bağdan, bahçeden hattı arayarak anlık olarak tarımsal üretim sorunlarını çözme, bilgi paylaşma, ürün ve hizmetlerle ilgili bilgi alma imkânına sahip olmuştur.

❖ **Mobil Danışma Hizmeti**

GÜBRETAS, çiftçilere yönelik mobil bilgilendirme programı EGP'nin (Etkili Gübreleme Programları) kullanımı giderek yaygınlaşmıştır. Tarımsal üretimde verimliliği artırmak amacıyla bünyesindeki uzman mühendis ve ar-ge ekibi tarafından farklı ürünlere yönelik özel gübreleme programları oluşturan GÜBRETAS, bu önemli birikimi yeni bir mobil uygulamayla çiftçilerimizin kullanımına sunmuştur. GÜBRETAS'ın yeni geliştirdiği ve ücretsiz olarak kullanıma sunulan bu mobil uygulama sayesinde çiftçilerimiz, Türkiye'de üretimi yapılan 40 çeşit tarımsal bitkinin besleme programlarını kullanım zamanı, yöntemi ve dozuyla birlikte cep telefonlarından takip edebilmektedir. Bu yeni uygulama ile birlikte GÜBRETAS'ın 66 yıllık sektörel tecrübesi akıllı telefon

ve tabletlere taşınmıştır. Çiftçilerimiz, cep telefonlarındaki uygulamanın “Uzmana Sorun” bölümünden tarlada çalışırken bile anlık olarak yeni bilgi talebinde bulunabilme imkânına sahip olmuştur.

❖ Model tarımsal üretim

Bilinçli tarımsal üretimi yaygınlaştırmak için model deneme tarlalar/bahçeler oluşturulmaktadır. GÜBRETAS olarak; önder çiftçilerle birlikte yürüttüğümüz denemelerde minimum gübre tüketimi ile en yüksek verime ulaşılması hedeflenmektedir. Böylece çiftçilerin gereğinden fazla gübre tüketiminin önüne geçilerek kaynak israfını önlemeye; en değerli doğal kaynaklardan biri olan topraklarımızı korumaya çalışmaktadır. Deneme yapılan araziler tamamen bilimsel yöntemlere göre yönetilmekte olup gübreleme programlarımız toprak analizi sonuçlarına göre tespit edilmektedir.

Deneme tarlaları/bahçeleri üretim döneminde uzman mühendisler tarafından sürekli kontrol edilmekte ve sonuçlar tarla günleri düzenlenen bölgedeki çiftçilerle paylaşılmaktadır. Deneme arazilerindeki kullanılan bitki besleme programları; Şirketimiz tarafından “**Etkili Gübreleme Programları**” adıyla dokümana dönüştürülerek çeşitli iletişim mecralarıyla tüm çiftçilere ulaştırılmaktadır.

E. BÖLÜM V - YÖNETİM KURULU

5.1. Yönetim Kurulunun Yapısı ve Oluşumu

Şirketimizde; Yönetim Kurulumuz, Genel Kurul Toplantılarında Esas Sözleşme, Türk Ticaret Kanunu ve Sermaye Piyasası Kanunu hükümleri çerçevesinde seçilir. Türk Ticaret Kanunu ve Sermaye Piyasası Kurulu mevzuatı çerçevesinde görevlerini ifa ederler. Mevcut durum itibarıyla Yönetim Kurulu Üyeleri aşağıdaki gibidir.

Görev	İsim	Görev Başlangıç Tarihi
Başkan	Fahrettin POYRAZ	19.12.2017
Başkan Vekili	Mahmut GÜNGÖR	27.07.2016
Üye	Ertekin ÇOLAK	24.06.2016
Üye	Fatih Zekeriya YERLİKAYA	04.01.2018
İcracı Üye	İbrahim YUMAKLI	28.10.2016
İcracı Üye	Ali Yekta SUNAR	10.07.2017
Bağımsız Üye	Murat YAŞA	11.05.2017
Bağımsız Üye	Seyfullah ARSLANTÜRK	28.02.2018

Fahrettin POYRAZ (Başkan)

Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesini bitiren Fahrettin POYRAZ, Yüksek lisansını Kırıkkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Kamu Yönetimi Bölümü ile Türkiye ve Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsünde, doktorasını Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Kamu Yönetimi Anabilim Dalı Siyaset Bilimi alanında tamamladı.

Maliye Bakanlığında muhasebe denetmeni, Sayıştay Başkanlığında baş denetçi olarak görev yapan POYRAZ, Yeminli Mali Müşavir olup Uluslararası Bağımsız denetçi sertifikasına sahiptir. POYRAZ ayrıca, Siyasal Bilgiler Fakültesi Mezunları Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı Yönetim Kurulu Üyeliği ile Mali Hukuk Dergisi Yayın Kurulu Üyeliği görevlerinde bulundu. Halen Parlamenterler Spor Kulübü Derneği Başkan Yardımcılığı görevini yürüten POYRAZ, aynı zamanda Gençlik ve Spor Bakanlığı Spor Genel Müdürlüğü Merkez Ceza Kurulu Üyesi ve Türkiye Futbol Federasyonu üst klasman temsilcisidir.

22, 23 ve 24. Dönem Bilecik Milletvekili olarak görev yapan POYRAZ, 24. Dönemde Kamu İktisadi Teşebbüsleri Komisyonu Başkanlığı görevini de yürütmüştür.

POYRAZ, Türkiye Tarım Kredi Kooperatifleri Merkez Birliği Yönetim Kurulunun 05.12.2017 tarih ve 384 Sayılı Kararı ile Genel Müdürlük görevine atanmıştır. POYRAZ, evli ve 5 çocuk babasıdır.

Mahmut GÜNGÖR (Başkan Vekili)

Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri Bölümünden 1995 yılında mezun oldu. 2006 yılında Marmara Üniversitesi Bankacılık ve Sigortacılık Enstitüsü'nde Yüksek Lisansını tamamladı. 1996-2011 yılları arasında Ziraat Finansal Kiralama A.Ş.'de Uzman, Müdür Yardımcısı, Müdür ve Genel Müdür Yardımcısı, 2011-2015 yılları arasında Vakıf Finansal Kiralama A.Ş.'de Genel Müdür Yardımcısı olarak görev aldı. Ekim 2015 tarihinden itibaren Genel Müdür Yardımcılığı görevini sürdürdüğü Türkiye Tarım Kredi Kooperatifleri Merkez Birliği'nin grup şirketleri olan Bereket Emeklilik ve Bereket Sigorta'nın Genel Müdürlüğü'ne 04.01.2018 tarihi itibarıyla atanmıştır.

1972 yılı Ankara doğumlu olan Mahmur GÜNGÖR, evli ve iki çocuk babasıdır.

Ertekin ÇOLAK (Üye)

1964 yılında Artvin’de doğdu. İlköğretimini Yusufeli ilçesinde; ortaöğrenimi ise Erzurum İmam Hatip Lisesi’nde tamamlamıştır. Karadeniz Teknik Üniversitesi Deniz Bilimleri Fakültesi Balıkçılık Mühendisliği Bölümü’nü bitirmiştir.

Trabzon, Van ve Artvin İl Tarım müdürlüğünde mühendis olarak çalıştıktan sonra sırasıyla İlçe Tarım Müdürü, Proje İstatistik Şube Müdürü, Artvin ve Gümüşhane İl Tarım Müdürü olarak çalışmıştır.

Artvin İl Tarım Müdürlüğü’nde çalıştığı dönemde özellikle balıkçılık, seracılık, arıcılık ve kivi üretimi alanlarında önemli çalışmalar yapmış, Artvin bölgesinde kivi üretiminin alt yapısını oluşturmuş ve ilk Kafkas ırkı ana arı üretimini gerçekleştirmiştir.

Gümüşhane İl Tarım Müdürlüğü döneminde özellikle Kürtün Barajı’nda ilk kafes balıkçılığını başlatarak Türkiye’nin önde gelen kafes balıkçılığı üretimini gerçekleştirmiştir. Artvin ve Gümüşhane illerinde meraların ıslah edilmesi ve gübrenmesi projelerini hayata geçirmiştir. Sosyal yardımlaşma vakıflarının birçok sosyal, ekonomik faaliyetlerinin projelendirilmesi ve hayata geçirilmesi çalışmalarında bulunmuştur. Ayrıca Tarım ve Köyişleri Bakanlığı’nın çiftçiye götürülen hizmetlerin uygulama performans değerlendirmesinde aynı konumdaki il müdürlükleri arasında 1. olmuş ve bakanlık tarafından ödüllendirilmiştir. Ayrıca ülkemizde ilk ve tek organik süt üretim işletmesi olan Doğan Süt Organik İşletmesi’nin hayata geçirilmesinde ve işletmenin sürdürülebilir olmasında öncülük yapmıştır.

23. dönem Artvin Milletvekili ve Tarım Orman ve Köy İşleri Komisyonu üyeliği yapmıştır. Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı teşkilat yasasının hazırlanması sırasında alt komisyon başkanlığı görevinde bulunmuştur. 26.06.2016 tarihinden itibaren Gübretaş Yönetim Kurulu üyesi olarak görev yapmaktadır.

Orta düzeyde İngilizce ve Arapça bilen Ertekin ÇOLAK evli ve üç çocuk babasıdır.

Fatih Zekeriya YERLİKAYA (Üye)

2004 yılında Almanya’da E-Ticaret üzerine yürüttüğü 3 yıllık çalışma sonrası 2007 yılında Tarım Kredi Kooperatifleri Merkez Birliğinde Müfettiş Yardımcısı olarak göreve başladı. 2010 yılında yeterlilik sınavını kazanarak Müfettiş olarak çalışmalarına devam ederken; Tarım Kredi Kooperatifleri Konya Bölge Müdürü olarak atandı. 30.06.2016 tarihinde Merkez Birliği Tedarik Daire Başkanlığı görevini üstlenen YERLİKAYA, 19.08.2016 tarihinde Genel Müdürlük Makamı olurlarınca Genel Müdür Yardımcısı olarak görevlendirildi. 11.05.2017 tarihinde Başmüfettiş olarak çalışmalarına devam ederken, 03.01.2018 tarih 4 sayılı Yönetim Kurulu kararı ile Tedarik Daire Başkanı olarak atandı.

İbrahim YUMAKLI (İcracı Üye)

Yükseköğrenimini 1992 yılında Uludağ Üniversitesi İktisadi İdari Bilimler Fakültesi İşletme bölümünde tamamladı.

İş hayatına 1993 yılında Marshall Boya A.Ş.’de ithalat işlemleri uzmanı olarak başlayan YUMAKLI, 2011 yılına kadar Akzo Nobel Türkiye bünyesinde bulunan Marshall Boya A.Ş. ile bağlı grup şirketlerinin mali gruplarında yöneticilik yaptı. 2011 yılında Aljazeera Türkiye’ye transfer oldu. 2012 -2015 yılları arasında Aljazeera Türkiye’nin sahip olduğu Cine5 TV kanalını yönetti. Ocak -Ekim 2016 tarihleri arasında Anadolu Ajansı Uluslararası Operasyonlar Direktörü olarak görev yaptı.

Ekim 2016’dan itibaren Genel Müdür Vekili ve İcracı Yönetim Kurulu Üyesi olarak Gübretaş’ta göreve başlayan İbrahim YUMAKLI, 5 Mayıs 2017’de asaleten Genel Müdürlük görevine atandı.

İngilizce bilen İbrahim YUMAKLI evli ve iki çocuk babasıdır.

Ali Yekta SUNAR (İcracı Üye)

Lisans eğitimini Anadolu Üniversitesi Maliye Bölümü'nde tamamlayan Ali Yekta SUNAR askerlik görevini 1988-1991 yılları arasında Çankaya Köşkü'nde özel koruma olarak yapmıştır. 1992 yılında Türkiye Finans Bursa Şubesi'nde bankacılık görevine başlamıştır. 2001 yılında Kutupyıldızı adı altında Özel Asiyeye Coşkun okullarını kurmuş ve 2005 yılına kadar bu kurumda Yönetim Kurulu Başkan Yardımcılığı yapmıştır.

2004-2013 yılları arasında Kuveyttürk Osmangazi Şube Müdürlüğü yapmış ve 2013 yılında aynı bankadan emekli olmuştur. Ali Yekta SUNAR, 05.05.2017 tarihinden itibaren Gübretas'ta Finanstan Sorumlu Genel Müdür Yardımcılığı görevini yürütmektedir.

Sosyal faaliyet olarak çeşitli spor dalları ile uğraşan Ali Yekta SUNAR evli ve üç çocuk babasıdır.

Murat YAŞA (Bağımsız Üye)

1997 yılında yayıncılık faaliyetleri ile çalışma hayatına başlayan Murat YAŞA, 1998-2005 yılları arasında İHH'da Yönetim Kurulu üyeliği yapmıştır. 2005 yılında Kent Katı Atık Yönetimi Ltd. Şti.'ne Yönetim Kurulu Üyesi olarak atanan YAŞA, bu görevinin ardından Yön Group İnşaat ve Katı Atık Yönetimi firmasında Irak Sorumlusu olarak çalışma hayatına devam etmiştir. 2011-2015 yılları arasında Remaks Group firmasında Koordinatörlük görevini yürüten YAŞA, 2015 yılında Sinan-Wren Foundation Türkiye başkanlığı görevine gelmiştir. Halen bu görevine devam eden YAŞA, aynı zaman 2016 yılından bu yana Yörüngen İnşaat Temizlik limited şirketinin ortağı olarak çalışma hayatına devam etmektedir.

Çalışma hayatının dışında muhtelif dönemlerde Sivil Dayanışma Platformu, İslam Dünyası Sivil Toplum Kuruluşları Birliği, Türkiye Gönüllü Teşekküller Vakfı gibi sivil toplum kuruluşlarında yönetim kurulu üyeliği görevini yürüten YAŞA, 1998 yılından bu yana İnsan Hak ve Hürriyetleri İnsani Yardım Vakfı, İHH'nın mütevelli heyeti üyeliğinde yer almaktadır.

Seyfullah ARSLANTÜRK (Bağımsız Üye)

1999 yılında İstanbul Recep Tayyip Erdoğan (Fatih) İmam Hatip Lisesi'nden mezun olmuştur. Newport Üniversitesi İşletme ve Anadolu Üniversitesi Kamu Yönetimi bölümlerini bitiren Seyfullah ARSLANTÜRK, yüksek lisans tezini Türk Hava Kurumu Üniversitesi'nde Kamu yönetiminde performansın artırılması konusu üzerine yazmıştır.

2002 ila 2004 yılları arasında TBMM Milletvekili Danışmanlığı görevini yürüten ARSLANTÜRK, bu görevinin ardından 2010 yılına kadar Başbakanlık Bakanlar Kurulu Sekreterliği Basın ve Halkla İlişkiler Müşaviri olarak çalışma hayatına devam etmiştir. 2010 yılında Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Bakan Danışmanı; 2011 yılında ise Başbakanlık Bakanlar Kurulu Sekreterliği Özel Kalem Müdürü olarak atanan ARSLANTÜRK, 2016 yılından bu yana Başbakanlık İdari ve Mali İşler Başkanlığı Özel Kalem Müdürü olarak çalışma hayatına devam etmektedir.

İngilizce ve Arapça bilen Seyfullah ARSLANTÜRK, evli ve üç çocuk babasıdır.

BAĞIMSIZLIK BEYANI

"Gübre Fabrikaları T.A.Ş (Şirket) Yönetim Kurulu'nda, mevzuat, esas sözleşme ve Sermaye Piyasası Kurulu tarafından ilan edilen Kurumsal Yönetim İlkelerinde belirlenen kriterler kapsamında "bağımsız üye" olarak görev yapmaya aday olduğumu, bu kapsamda;

a) Şirket, şirketin yönetim kontrolü ya da önemli derecede etki sahibi olduğu ortaklıklar ile şirketin yönetim kontrolünü elinde bulunduran veya şirkette önemli derecede etki sahibi olan ortaklar ve bu ortakların yönetim kontrolüne sahip olduğu tüzel kişiler ile kendim, eşim ve ikinci dereceye kadar kan ve sıhrî hisimlarım arasında; son beş yıl içinde önemli görev ve sorumluluklar üstlenecek yönetici pozisyonunda istihdam ilişkisinin bulunmadığını, sermaye veya oy haklarının veya imtiyazlı payların %5'inden fazlasına birlikte veya tek başına sahip olunmadığını ya da önemli nitelikte ticari ilişkinin kurulmadığını,

b) Son beş yıl içerisinde, başta şirketin denetimi (vergi denetimi, kanuni denetim, iç denetim de dahil), derecelendirilmesi ve danışmanlığı olmak üzere, yapılan anlaşmalar çerçevesinde şirketin önemli ölçüde hizmet veya ürün satın aldığı veya sattığı şirketlerde, hizmet veya ürün satın alındığı veya satıldığı dönemlerde, ortak (%5 ve üzeri), önemli görev ve sorumluluklar üstlenecek yönetici pozisyonunda çalışmadığımı veya yönetim kurulu üyesi olmadığımı,

c) Bağımsız yönetim kurulu üyesi olmam sebebiyle üstleneceğim görevleri gereği gibi yerine getirecek mesleki eğitim, bilgi ve tecrübeye sahip olduğumu,

ç) Bağlı olduğum mevzuata uygun olarak, üniversite öğretim üyeliği hariç, üye olarak seçildikten sonra kamu kurum ve kuruluşlarında tam zamanlı çalışmayacağımı,

d) 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu (G.V.K.)'na göre Türkiye'de yerleşik sayıldığımı,

e) Şirket faaliyetlerine olumlu katkılarda bulunabilecek, şirket ile pay sahipleri arasındaki çıkar çatışmalarında tarafsızlığımı koruyabilecek, menfaat sahiplerinin haklarını dikkate alarak özgürce karar verebilecek güçlü etik standartlara, mesleki itibara ve tecrübeye sahip olduğumu,

f) Şirket faaliyetlerinin işleyişini takip edebilecek ve üstlendiğim görevlerin gereklerini tam olarak yerine getirebilecek ölçüde şirket işlerine zaman ayırabileceğimi,

g) Şirketin yönetim kurulunda son on yıl içerisinde altı yıldan fazla yönetim kurulu üyeliği yapmadığımı,

ğ) Şirketin veya şirketin yönetim kontrolünü elinde bulunduran ortakların yönetim kontrolüne sahip olduğu şirketlerin üçten fazlasında ve toplamda borsada işlem gören şirketlerin beşten fazlasında bağımsız yönetim kurulu üyesi olarak görev almıyor olduğumu,

h) Yönetim Kurulu üyesi olarak seçilen tüzel kişi adına tescil ve ilan edilmemiş olduğumu,

beyan ederim."

Bağımsız yönetim kurulu üyemiz olan Sn. Ali Yekta SUNAR'ın 05.05.2017 tarihinde şirketimize Genel Müdür Yardımcısı olarak atanmasından dolayı bağımsızlığı ortadan kalkmış ve bu üyemiz yerine 11.05.2017 tarihinde gerçekleştirilen 65. Olağan Genel Kurul'da şirketimizin yeni bağımsız yönetim kurulu üyesi olarak Sn. Murat YAŞA seçilmiştir.

2017 yılı faaliyet döneminde Aday Gösterme Komitesi 3 bağımsız yönetim kurulu üyesi aday göstermiştir. Adayların bağımsızlık kriterlerini taşıdığına ilişkin rapor 21.03.2016 tarihinde hazırlanmış olup aynı tarihte yönetim kurulumuza sunulmuştur.

Yönetim Kurulu üyelerimizin şirket dışında başka görevler alması belirli kurallara bağlanmamıştır.

Yönetim Kurulunda kadın üye oranı için herhangi bir hedef oran ve hedef zaman belirlenmemiştir.

5.2. Yönetim Kurulunun Faaliyet Esasları

Yönetim kurulu, faaliyetlerini şeffaf, hesap verebilir, adil ve sorumlu bir şekilde yürütür. Yönetim kurulu, Riskin Erken Saptanması Komitesi aracılığıyla her iki ayda bir şirketimizin risk yönetimi ve iç kontrol sistemlerinin etkinliğini gözden geçirir. İç denetim sisteminin işleyişi ve etkinliği hakkında faaliyet raporunda bilgi verilir. Yönetim kurulu başkanı ile icra başkanı/genel müdürün yetkileri esas sözleşmemizde net bir biçimde ayrıştırılmamakla beraber şirkette hiç kimse tek başına sınırsız karar verme yetkisi ile donatılmamıştır. Yönetim kurulu, şirket ile pay sahipleri arasında etkin iletişimin sağlanmasında, yaşanabilecek anlaşmazlıkların giderilmesinde ve çözüme ulaştırılmasında öncü rol oynamakta olup bu amaca yönelik olarak Kurumsal Yönetim Komitesi ve Yatırımcı İlişkileri Bölümü ile yakın işbirliği içerisinde hareket etmektedir.

Yönetim kurulu üyelerinin görevleri esnasındaki kusurları ile şirkette sebep olabilecekleri zararlar sigorta ettirilmiştir.

5.3. Yönetim Kurulu Toplantılarının Şekli

Yönetim Kurulu toplantıları ve karar nisabı Esas Sözleşme, Türk Ticaret Kanunu ve Sermaye Piyasası Kanunu hükümleri çerçevesinde yapılır. Şirketimizde Yönetim Kurulu toplantılarına ilişkin çalışmaları yürütmek ve yönetim kurulu üyelerine hizmet vermek üzere Genel Müdüre bağlı GM Ofis birimi oluşturulmuştur. Şirket içindeki birimler konularıyla ilgili ihtiyaç duyulan kararlar için önermelerini hazırlayarak Genel Müdürlük onayını aldıktan sonra GM Ofis'e iletirler. Bu önermelerle ilgili gündem oluşturularak yönetim kurulu toplantısına davet yazısıyla birlikte yönetim kurulu başkanlığına ulaştırılır. Yönetim kurulu davet yazısı ve gündemi Yönetim Kurulu başkanının onayıyla

yönetim kurulu üyelerine iletilir. Toplantıdan sonra alınan kararlar yönetim kurulu üyelerine ve ilgili birimlere gönderilir. Yıl içinde 12 adet yönetim kurulu toplantısı yapılmıştır.

Yönetim kurulu üyelerinin ağırlıklı oy hakkı ve olumsuz veto hakkı yoktur. Yönetim Kurulu'nda kararlar oy çokluğuyla alınmakta olup yönetim kurulu üyeleri tarafından yöneltilen sorular ve açıklanan görüşler karar zaptına geçirilmemektedir. Yönetim kurulu üyeleri prensip olarak her toplantıya katılır. Yönetim Kurulu düzenli olarak ve esas sözleşme hükümleri çerçevesinde en az ayda bir defa, gerekli görülen hallerde bu süreye bağlı kalmaksızın toplanırlar.

5.4. Yönetim Kurulu Bünyesinde Oluşturulan Komitelerin Sayı, Yapı ve Bağımsızlığı

Yönetim Kurulu, şirketin içinde bulunduğu durum ve gereksinimlere uygun olarak, görev ve sorumluluklarını sağlıklı bir biçimde yerine getirmek amacıyla Türk Ticaret Kanunu, Şirket Esas Sözleşmesi ve Sermaye Piyasası Kurulu'nun Kurumsal Yönetim İlkeleri Tebliği doğrultusunda Denetim Sorumlu Komite, Kurumsal Yönetim Komitesi, Aday Gösterme Göstermesi, Riskin Erken Saptanması Komitesi ve Ücret Komitesi'ni oluşturmuştur. Komitelerin faaliyetlerini yerine getirirken takip ettikleri çalışma esasları ile ilgili Kurumsal Yönetim İlkeleri'nin 4.5.2 maddesi doğrultusunda çalışmalar devam etmekte olup, ilgili maddeye en kısa sürede uyum sağlanacaktır.

Denetimden Sorumlu Komite

Adı Soyadı	Ünvan	Görev
Murat YAŞA	Komite Başkanı	Bağımsız Yönetim Kurulu Üyesi
Seyfullah ARSLANTÜRK	Komite Üyesi	Bağımsız Yönetim Kurulu Üyesi

Komite, Yönetim Kurulu'nda görev alan üç bağımsız üyeden oluşmaktadır. (*Bağımsız yönetim kurulu üyesi Bahattin Yıldız 03.03.2018 tarihinde görevinden istifaen ayrılmıştır.*) Komite Başkanlığı görevini Murat YAŞA yürütmektedir. Komitenin diğer üyesi ise Seyfullah ARSLANTÜRK'tür.

Komite'nin görev ve sorumlulukları arasında;

- Kamuya açıklanan mali tabloların ve dipnotlarının yürürlükteki mevzuat ve uluslararası muhasebe standartlarına uygunluğunu denetlemek,
- Faaliyet raporunu gözden geçirerek burada yer alan bilgilerin Komitenin sahip olduğu bilgilere göre doğru ve tutarlı olup olmadığını gözden geçirmek,

- Ortaklar ve menfaat sahiplerinden gelen ve mali tabloları etkileyecek derecede önemli olan şikâyetleri incelemek,
- İç denetim faaliyetlerinin etkinliğini gözden geçirmek,
- Şirketin iç denetimden sorumlu birimi tarafından gerçekleştirilen denetimler esnasında veya sonucunda tespit edilen önemli sorunların ve bu sorunların giderilmesi ile ilgili önerilerinin zamanında Komitenin bilgisine ulaşmasını ve tartışılmasını sağlamak,
- Şirket faaliyetlerinin yürürlükteki mevzuatlara ve şirket içi düzenlemelere uygun olarak yürütülüp yürütülmediğini gözetmek yeralmaktadır.

Komite, 2017 faaliyet yılında 5 adet toplantı gerçekleştirmiş olup bu doğrultuda Yönetim Kurulu'na 5 adet rapor sunmuştur.

Kurumsal Yönetim Komitesi

Adı Soyadı	Ünvan	Görev
Murat YAŞA	Komite Başkanı	Bağımsız Yönetim Kurulu Üyesi
Ertekin ÇOLAK	Komite Üyesi	Yönetim Kurulu Üyesi
Gökhan GÜMÜŞ	Komite Üyesi	Yatırımcı ve İştirak İlişkileri Müdürü

Komite, Yönetim Kurulu'nda görev alan iki üye ve Yatırımcı ve İştirak İlişkileri Müdürü olmak üzere toplam üç üyeden oluşmaktadır. Komite Başkanlığı görevini bağımsız üye Murat YAŞA yürütmektedir. Komitenin diğer üyeleri Ertekin ÇOLAK ve Gökhan GÜMÜŞ'tür.

Komite'nin görev ve sorumlulukları arasında;

- Kurumsal Yönetim İlkelerinin önemini ve faydalarının şirket bünyesinde oluşturulmasını ve benimsenmesini sağlamak,
- Kurumsal Yönetim İlkelerinin uygulanıp uygulanmadığını, uygulanmıyor ise, gerekçesini ve bu prensiplere tam olarak uymama dolayısıyla meydana gelen çıkar çatışmalarını tespit etmek ve Yönetim Kurulu'na kurumsal yönetim uygulamalarını iyileştirici tavsiyelerde bulunmak yeralmaktadır.

Komite, 2017 faaliyet yılında 2 adet toplantı gerçekleştirmiş olup bu doğrultuda Yönetim Kurulu'na 2 adet rapor sunmuştur.

Aday Gösterme Komitesi

Adı Soyadı	Ünvan	Görev
Ertekin ÇOLAK	Komite Üyesi	Yönetim Kurulu Üyesi

Komite, Yönetim Kurulu'nda görev alan iki üyeden oluşmaktadır. Komite Başkanlığı görevini yürüten bağımsız yönetim kurulu üyesi Bahattin Yıldız 03.03.2018 tarihinde görevinden istifaen ayrılmıştır. Komitenin diğer üyesi Ertekin ÇOLAK'tır.

Komite'nin görev ve sorumlulukları arasında;

- Yönetim Kuruluna uygun adayların saptanması, değerlendirilmesi ve eğitilmesi konularında şeffaf bir sistemin oluşturulması ve bu hususta politika ve stratejiler belirlenmesi,
- Yönetim kurulunun yapısı ve verimliliği hakkında düzenli değerlendirmeler yapılması ve bu konularda yapılabilecek değişikliklere ilişkin tavsiyelerin Yönetim Kurulu'na sunulması,
- Yönetim Kurulu üyelerinin ve üst düzey yöneticilerin performans değerlendirmesi ve kariyer planlaması konusundaki yaklaşım, ilke ve uygulamaların belirlenmesi ve bunların gözetimin yapılması yer almaktadır.

Komite, 2017 faaliyet yılında 2 adet toplantı gerçekleştirmiş olup bu doğrultuda Yönetim Kurulu'na 2 adet rapor sunmuştur.

Riskin Erken Saptanması Komitesi

Adı Soyadı	Ünvan	Görev
Murat YAŞA	Komite Başkanı	Bağımsız Yönetim Kurulu Üyesi
Mahmut GÜNGÖR	Komite Üyesi	Yönetim Kurulu Üyesi
Dr. Ertuğrul KÖSE	Komite Üyesi	Risk ve Süreç Yönetimi Müdürü

Riskin Erken Saptanması Komitesi şirketin varlığını, gelişmesini ve devamını tehlikeye düşürebilecek risklerin erken teşhisi, tespit edilen risklerle ilgili gerekli önlemlerin uygulanması ve riskin yönetilmesi amacıyla oluşturulmuştur.

Komite, Yönetim Kurulu'nda görev alan iki üye ve Risk ve Süreç Yönetimi Müdürü olmak üzere toplam üç üyeden oluşmaktadır. Komite Başkanlığı görevini bağımsız yönetim kurulu üyesi Murat YAŞA yürütmektedir. Komitenin diğer üyeleri Mahmut GÜNGÖR ve Dr. Ertuğrul KÖSE'dir.

Komite'nin görev ve sorumlulukları arasında;

- Şirketin izleyeceği risk yönetimi stratejileri ve politikalarını hazırlayarak, Yönetim Kurulu'nun onayına sunmak ve uygulamaları yakından takip etmek,
- Şirketin taşıdığı temel riskler konusundaki limitlerin belirlenmesi için Yönetim Kurulu'na öneride bulunmak ve limit ihlallerini gözetmek,
- Risk yönetimi politikalarında değişiklik yapılması konusunda Yönetim Kurulu'na önerilerde bulunmak,
- Riskin belirlenmesi, tanımlanması, ölçülmesi, değerlendirilmesi ve yönetilmesi sürecine yönelik izlemenin ve haberleşmenin yerine getirilmesini sağlamak,
- Risk ölçüm yöntem ve sonuçlarının doğruluğunun ve güvenilirliğinin sağlanmasına zemin oluşturmak yer almaktadır.

Komite, 2017 faaliyet yılında 6 adet toplantı gerçekleştirmiş olup bu doğrultuda Yönetim Kurulu'na 6 adet rapor sunmuştur.

Ücret Komitesi

Adı Soyadı	Ünvan	Görev
Seyfullah ARSLANTÜRK	Komite Başkanı	Bağımsız Yönetim Kurulu Üyesi

Komite, Yönetim Kurulu'nda görev alan iki üyeden oluşmaktadır. Komite Başkanlığı görevini bağımsız üye Seyfullah ARSLANTÜRK yürütmektedir. *(Bağımsız yönetim kurulu üyesi Bahattin Yıldız 03.03.2018 tarihinde görevinden istifaen ayrılmıştır.)*

Komite'nin görev ve sorumlulukları arasında;

- Yönetim Kurulu üyelerinin ve üst düzey yöneticilerin ücretlendirme esaslarına ilişkin önerileri, şirketin uzun vadeli hedeflerini dikkate alarak belirlemek,
- Şirketin ve üyenin performansı ile bağlantılı olacak şekilde, ücretlendirmede kullanılabilecek ölçütlerin belirlenmesi,
- Kriterlere ulaşma derecesini dikkate alarak, Yönetim Kurulu üyelerine ve üst düzey yöneticilere verilecek ücretlere ilişkin önerilerin Yönetim Kurulu'na sunulması yer almaktadır.

Komite, 2017 faaliyet yılında herhangi bir toplantı gerçekleştirilmemiştir.

5.5. Risk Yönetimi ve İç Kontrol Mekanizması

Gübre Fabrikaları T.A.Ş.'nin varlığını, gelişmesini ve devamını tehlikeye düşürebilecek risklerin erken teşhisi, tespit edilen risklerle ilgili gerekli önlemlerin uygulanması ve riskin yönetilmesi çalışmaları Risk ve Süreç Yönetimi Müdürlüğü'nün koordinasyonunda yürütülmektedir. Şirket genelinde riskler finansal riskler, stratejik riskler, operasyonel riskler ve diğer riskler olmak üzere dört kategoride takip edilmektedir. Risk yönetimi ile ilgili olarak günlük ve aylık bazda raporlar üretilmektedir. "Entegre Risk Yönetimi Sistemi" geliştirme çalışmaları bağlamında finansal kategorideki risklere ilişkin yazılım çalışması tamamlanmıştır. Risklerin minimize edilmesi ve daha etkin yönetimi için şirket genelindeki süreçler gözden geçirilmiş, kriterler tanımlanmış ve "Kalite Yönetimi Sistemi" uygulamaya alınmıştır. Kurumsal risk yönetiminin etkinliğini artırmak için "Risk Yönetimi Politikaları" üzerinde çalışmalara devam edilmektedir.

Şirketimizde Genel Müdürlüğe bağlı olarak çalışmalarını sürdüren İç Denetim Müdürlüğü; iç denetim kapsamında Genel Müdürlük, Tesisler ve Bölge Müdürlükleri'nde belirli bir dönemde gerçekleştirilen işlemlerin yasal mevzuata, şirket vizyon, misyon, hedef, strateji, genel amaç, prosedür, veya talimatlarının; bilginin güvenilirliği ve doğruluğu, şirket politikalarına, planlara, prosedürlere, yönetmeliklere ve yasalara uygunluğu, varlıkların korunması, kaynakların tutumlu ve verimli kullanımı, faaliyetler ve programlar için belirlenen amaçların, hedeflerin gerçekleştirilmesi, hataların nedenleri, düzeltici önlemleri, faaliyetlerin verimliliği, etkinliği ve sonuç olarak şirketimiz faaliyetlerini bir bütün olarak denetlemekte ve denetim sonuçları çerçevesinde iyileştirmelere yönelik önerilerde bulunarak hazırlanan denetim raporlarını Üst Yönetime sunmaktadır.

5.6. Şirketin Stratejik Hedefleri

Kalite bilinci, etkin kaynak yönetimi, sürekli iyileştirme, verimlilik ve müşteri odaklılığı esas alan yönetim anlayışı çerçevesinde tüm süreçlerinde çağdaş teknolojik imkânlardan azami derecede faydalanan, akademik dünya ve ilgili kurumlarla birlikte çiftçinin bilinçlendirilmesi ve bilgilendirilmesi suretiyle Tarım Kredi Kooperatifleri ile işbirliği içinde sinerji oluşturarak Türk tarımının gelişmesinde ve ilerlemesinde aktif rol oynayan bir firma olmak,

Alt yapı tesisleri ve markalaşmış "Gübretas" adıyla sektörünü yönlendiren, uluslararası standartları yakalamış üretim teknolojisi ile dünya ölçeğinde rekabet gücüne ulaşmış Türkiye'nin lider firması olmak,

"Önce İnsan" yaklaşımı içinde çalışanlarını hem maddi hem de manevi anlamda fiziki ve sosyal imkânları sağlamış, çevre bilincini, ekolojik dengeyi ve insan sağlığını ön planda tutan, sosyal içerikli projeleri destekleyen ve bizzat içinde yer alan bir firma olmak,

Dünyadaki gelişmeleri yakından takip ederek, Ar-Ge çalışmalarına ağırlık veren, akredite edilmiş laboratuvarları ve bilgi bankasıyla çiftçinin ihtiyacı olan ürün çeşitliliğini sağlayan, tarımsal alanda müşterilerine farklı imkân ve alternatif sunan bir firma olmak,

Sahip olduğumuz geçmişimizden ve köklerimizden güç alarak; modern bilgi ve teknoloji ile donatılmış tesislerimizde, profesyonel yönetim anlayışına sahip uzman kadromuzla kimyevi gübre üretim ve tedarikini en kaliteli şekilde yapmak, ürünlerimizin müşterilere en kısa sürede ulaşımını sağlayacak satış ve sevkiyat ağını kurmak,

“Üstün kalite, uygun maliyet” anlayışı çerçevesinde sürdürülebilir bir büyüme trendi yakalamak ve piyasa üstünlüğünü elde tutmak,

Gübretaş kamuoyu ve çiftçiler arasında iletişim kanalları ve köprüleri tesis ederek tanıtım ve halkla ilişkiler çalışmalarına ağırlık vermek, Gübretaş’ın kurumsal yapısına uygun imaj geliştirme faaliyetleri yapmak ve bunları firma içine ve dışına yönelik olarak yaygınlaştırmak,

Kârlılık, verimlilik ve etkinlik esasları çerçevesinde dünya ile rekabet edebilecek ürün kalitesine ve standardizasyonuna ulaşmak, etkin ve verimli kaynak yönetimi için sürekli iyileştirme faaliyetlerini sürdürmek, üretim için gerekli olan hammadde ihtiyacını kendi kendisine karşılayabilmek, ülke içinde ve dışında üretim ve alt yapı tesislerine sahip olmak ve bunlarla uyumlu pazarlama stratejisi ve politikaları tespit ve tayin etmek,

Başarısını müşteri memnuniyeti ile ölçen, müşteri ihtiyaçlarına hızlı ve kaliteli çözümler üretebilen bir firma olmaktır.

5.7. Yönetim Kuruluna Sağlanan Mali Haklar

Şirketimizde Yönetim Kurulu üyelerinin ve idari sorumluluğu bulunan yöneticilerimizin ücretlendirme esasları Sermaye Piyasası Kurulu’nun Kurumsal Yönetim İlkeleri kapsamında hazırlanan Ücretlendirme Politikası’nda belirlenmiştir. Şirketimizin ücretlendirme politikası yönetim kurulu ve üst düzey yöneticiler bazında açıklanmış olup Türkçe ve İngilizce olarak kurumsal internet sitemizde yayınlanmıştır.

Yönetim Kurulu Üyelerine ve idari sorumluluğu bulunan yöneticilere piyasadaki ekonomik veriler, piyasadaki mevcut ücret politikaları, şirketin büyüklüğü ve kişilerin deneyimleri, eğitimleri ve şirkete olan katkıları mevcut pozisyonları da dikkate alınarak uluslararası standartlar ve yasal yükümlülükler göre belirlenir. Bağımsız Yönetim Kurulu üyelerinin ücretlendirilmesinde hisse senedi opsiyonları veya şirketin performansına dayalı ödeme planları kullanılmaz.

Şirketimizin herhangi bir Yönetim Kurulu üyesine veya idari sorumluluğu bulunan yöneticilere borç ve kredi vermemiş, üçüncü bir kişi aracılığıyla şahsi kredi adı altında kredi kullandırmamış veya lehine kefalet gibi teminatlar vermemiştir.

Şirketimizin 1 Ocak - 31 Aralık 2017 hesap dönemine ait Yönetim Kurulu Üyeleri, Genel Müdür ile Genel Müdür Yardımcılarına sağladığı faydaların toplamı konsolide finansal tablolar ve bağımsız denetim raporumuzun 30 no'lu dipnotunda verilmiştir.